

DOBROGEA JUNA

DOBROGEA A DOBROGENILOR

Director: CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE:

30 Lei — Pe 6 luni — 20 Lei
Anunțuri și reclame după învoială

Organ al revendicărilor naționale ale Dobrogenilor

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI, STRADA PĂTRAȘCU-VODĂ, No. 4
Măsoarele au în înălțime

Agitații criminale

Nici nu putem califica altfel svârcoțurile și unelirile cătorva cunoscuți agenți străini, cari, sub masca unui fațaniam bine întreținut de fondurile secrete din Sofia, trăgă în populația bulgară din Dobrogea porniri protivnice nu numai siguranței statului nostru, ci înseși intereselor proprii ale acestuia.

Nu ne gândim, firește, la răcoșile d-lui Ribarof dela Silistra sau la ale membrilor comisiei interimare dela Cavarso, cari au refuzat să presteze jurământ în numele Regelui Românii. Vira, acolo, a fost cel mult a administrației noastre superioare, care a anticipat recomandarea unor peramane, ce nu merita nici onoare și nici încrederea acordată.

Relevând agitațiunile calificate de noi criminale, ne referim la diferitele acte necoefite și dușmănoase ale unei părți din populațiunea de origină bulgară din Dobrogea veche, care, mai ales cea din județul Constanța, are mai puțin motive decât orice alta din naționalitățile aflătoare în partea locului — inclusiv Românii — ca să se plângă. Neajunsurile provocate de unii funcționari abuzivi — de un nivel moral și intelectual în nici un caz inferior narei majorității a slugbaşilor din Bulgaria — au fost incidente, care, de noi depinde, ca să fie de seamă veșea înlăturată.

Rădicirea acestor concențenți — în special ultima cu refuzul de a cataloga copiii pentru școală — ne surprinde cu atât mai mult, cu cât ei dăduseră până acum totdeauna dovadă de cumpănă și simț practic.

E dar de prevăzut că în cele din urmă aceste admirabile calități vor învinge și populațiunea de origină bulgară din Dobrogea va indica ea însăși acelor agitațori de profesie nu însă și de eredită, drumul ce au de urmat — cât mai este deschis.

Conat. N. Sarry.

Din Cadrilater

Vești controlate ne permit a afirma că situațiunea noastră se îmbunătățește zilnic în cele două noul județe transdunărene și autoritățile noastre recapătă prestigiul trebuincios.

Tratatul de armistițiu încheiat în grabă cu Bulgarii de către Comandantul francez dela Salonic, crease multe stări echivoce, iar armatele engleze de ocupațiune, din lipsa unor instrucțiuni mai precise și dintr'un exces de politeț și îngăduință pentru niște oameni cari știu să pozeze mai mult în convinși decât în învinși. — luaseră față de reprezentanții noștri o atitudine neprielnică din toate punctele de vedere.

Un examen mai amănunțit însă al oamenilor și al lucrurilor a dus — se vede — pe aliații noștri la sentimente mai realiste, iar în urma vizitei în Cadrilater a generalului englez Grenley, comandamentele locale au primit ordine ale căror consecințe îmbucurătoare pentru noi, încep a se și observa.

Primăria orașului Bazargio a cărei preșare ni se refuză cu îndărătnicie a fost luată în primire, peste tot un concurs binevoitor se dă autorităților noastre, iar aliații s-a primit o telegramă din Paris, care autoriză trecerea grănicerilor noștri în Dobrogea.

Inregistrăm toate aceste știri cu o deosebită satisfacțiune și cu încredințată speranță că ele sunt preludiul statorniciei noastre de totdeauna și în Dobrogea cea nouă.

AMINTIRI din țara Cabiliilor Europei

Valea rozelor! Mult cântată vale a trandafirilor, minunat loc de reculegere pentru sufletele deprimare a captivilor, a ofițerilor Români. La poalele Balcanilor, deasupra apei ce a înghițit zeci de mii de Turci din fărâmișa cetate, din Adrianopol, în 1912, nenorociții prizonieri priveau în străle îndepărtate pleșuvia înălțimilor Balcanului și un dor nespus, dor de țară, dor de cei rămași, regredând trecutul, ispășeau sârmanii înălțimii, înscapitate și ineria celor ce au condus treburile țării.

O vreme mohorâtă cu ploie abundentă de munte îngreua și mai mult tristul lor suflet.

Necunoscutul zilei de mâine — ce în Bulgaria a fost o veșnică întrebare — chinuia și mai mult pe bieții ofițeri. Zilele cu ploie erau pentru noi mai chinătoare, trebuind a sta îngrămădiți sub adăpostul blestemelor barsoe. Au venit și zile cu soare, ce ne-au încălzit trupul, dar valul sufletul era tot înfrigorat.

Sedeam la umbra unui bătrân ștejer căruia în zadar l-am fi spus măhnirea noastră; și el ni era dușman. Nu ne înțelegea limba, suferințele; păsurile noastre nu le pricepea, mut ce imbecibilitatea și trufia bulgărească, își scutura ghindele ce Sărbii adreștăroși și plini de păduchi, le devorau ca fiarele sălbatice.

Păduchele, cei mai strălucit dintre „personajile” din Bulgaria, era atât de obraznic, că sfidător se plimba liniștit pe potecile din jurul barsoelor.

Când, spre a trece vremea, ne aşezam spre a juca un inofensiv joc de cărți, venea să ne tulbure amărăta liniște în care eram confundăți, câte un Bulgar curios ce își zidea că e pictor — fost halvijar sau zarzavagin în România. Nepăsarea noastră era și mai mare la vederea acestor bestii-umane.

Am fost chiar pozați cum într'un careu jucam cărți și când artistul din epoca Renașterii bulgare ne-a strătat isprava lui artistică, în sinea noastră a trebuit să ne-o mărturisim că semănăm cu vreun necunoscut strămoș al nostru iar nenorocitul peisajul era cu totul deosebit de ceea ce ne înconjură. Acest fel de tablouri trebuiau să fie puse în muzeul ministerului de războiu bulgar ca amintire a nenorocitului nostru trau de acolo și a gloriei istorice a Bulgarilor!

Altă dată își venea și să răzi văzând situațiunile comice petrecute atunci, când se distribuia cupoasea masă pentru ofițeri. Sărmanii aosea ciorbă, ce nu se putea mânca de nici un animal domestic, doritoare și ea de a fi isprăvită, era sigură de lăcomis fiamănișilor ofițeri că va fi mâncată. Închipuiți-vă apă fiartă cu ardei de toată mâna, — ce succulență hrană era pentru trupurile slăbite ale prizonierilor! La ce trebuia mânca ofițerilor Români, când ordinul de sus era dat pentru exterminarea pe toate căile a tuturor Românilor. La început văzând lăcomis soldaților Sărbii, cu cari ne-am întovărășit în nenorocire, ne-am mirat și nu ne-am putut închipui că neamul omenesc să cadă așa de jos, să se culegă rămășițele de prin gunoale și păduri să se plimbe așa de tacticos ca îngrășeții și favorizii vagoanelor de export — și ghalișturilor din

Ministerul de Războiu, pe calea Victoriei din București!

Gh. Teodorescu
Avocat, Găjar în rezervă

DIN ZILELE DE PRIBEGIE

CLIPE

19 Aprilie 1917, Bălteni

Brodoo rămâne în urmă și drumul intră în pădure. Umbra copacilor răcoșește, chirpăul păsărilor înveselește, iar drumul își grăbește pasul. Din timp în timp dealurile poartă prelung ecoul bubuiturilor de granate; pădurea fâie, șoptește parca.

Mă apropii de Bălteni, tabăra Dobrogenilor. Ce minunat loc pentru frumoase amintiri din pământul lor! Aici totul este făcut să aducă aminte de Dobrogea: pădure, bălți, câmpie, dealuri drepte... și în Aprilie cer senin o clipă, în care Dobrogenii văd seninătatea veșnică a cerului lor. Pe aceste locuri se refac ei, și din toate colțurile simt un îndemn pentru cucerirea ogorului lăsat în mâini străine.

Iată câțiva coștanțeni în repoz. El, alocă? Un convoi din 13 Art. trece în goană... Drumul coteste și la stânga, în fața unui luminis mare, stă scris pe o pișcărdă: Regimentul 9 vânători; în dreapta bărdăle pentru reparățiuni, ateliere. Dar până de copaci se trage în lături, și iată Bălteni. În fund dealul purtând pe umeri, de amundouă părțile, mulțime de colibe albe preșterate regulat: gospodăria reg. dobrogena. În lături, spre Războiu, calea ferată trece prin mijlocul bălții și al sălcilor.

Sunt acolo, în Dobrogea, legături ce eșeam tot mai puternic luptătorul: morminte semănate pe marginea drumurilor dela Bazargio la Tulcea — frați și surori, viștare pierite în pribegie; părinți omorâți în pragul casei, stropită cu sângele ce a ridicat-o; soții cu prunci la piept — fără apărare în fața cruzimii; și sunt răsturnate pământurile rodite de brațele lor, holde prefăcute în cenaze mușcă nimicită... este Dobrogea înecată de furia năvălitorului. Tot mai puternic dorul de lăcurile sfinte le cuprinde sufletele, ciocotiras răsunării li învălue mîntes... Și două lacrimi spar la colțul ochilor „plîng Dobrogea”.

Iar mâine, când vor trece Dunărea, când vor privi de pe înălțimile Babadagului, spre Dunăre și mare și în jos până'n țara albastră, tot dorul și neazul străns în suflet va isbueni și Dobrogenii vor gloriifica încă odată: „Hârșova, Palas, Amzacea, Topraisar”...

Un tren huru prin bălți cu zgomot; dealurile rostogolesc ecoul întorcând ochii soldaților. Soarele se lăsă după creste, sălcile sunt negre, ferestrele vagoanelor ard în sângele sputei... Unul suspină: „Așa este la Miroca-Vodă!”...

Dobrogea... Aldan.

DIN CAPTIVITATE

PE MALUL STRUMEI

— DOINA —

Struma, Struma, râu străin,
Ca Român în tine vin,
Să îmi apă cu uciorul,
Ca să-mi potesc tot dorul,
Dor cum tu n'ai cunoscut
Ori pe unde ai trecut.
Dor aprins, dor Carpatin,
Struma, Struma, râu străin!

Struma, Struma, râu sălbatic,
Cât ești tu de singuratic!
Unde-s Oituz și Siretul?
Să le vezi și tu brădetul?
Unde-s Iul, Dămbovița,
Să-ți den să bei slăbovița?
Prutul cel cu rod toamnă,
Struma, Struma, râu sălbatic!

Struma, Struma, râu agale,
Parcă tot coboști a jale!
Ștearpă ești ca și Balcanul
Ce pe cap îl duci tot anul,
Morbordă ca-și țara
Ce o spinteci, vara-larna,
Mut și gol și-e tot în cale,
Struma, Struma, râu agale!

Struma, Struma, râu ursuz,
Vândă ca un obuz,
În războiul actual
Neamul ca dela vasal,
Ți-a lunt din vnd, din pini
Și puținul ce-l areni,
De mi te-ș lăsat moțuz,
Struma, Struma, râu ursuz!

Struma, râu străin și rece,
Lăsă viața în să sece,
Și-ai cu mine în țara mea,
Să vezi ce frumoză-i en!
Vin' cu mine n Românie
Să vezi colo boghăie!
Aia țară n'o întreca,
Struma, râu străin și rece!

Struma, Struma, apă rea,
Hai cu mine n țara mea,
Șauzi doina cum doinește

Obrăznicie polițienească

Ducându-mă în ziua de 31 Ianuarie la circ, 18 împreună cu refugiați Dobrogeni pentru a li se libera certificatele de identitate, am fost întâmpinat de un subcomisar anume Dimitrie cu o obrăznicie fără seamăn.

Mă întreb, dacă eu care fac parte din comisia de repatriere a Dobrogenilor, împreună cu alți d-ni, între care și șeful său, prefectul poliției, am fost expuși la asemenea moșicni, ce trebuie să sufere nenorociiți de refugiați, când se prezintă singuri?

C. A. Rădulescu

ORAMPEIE

Strascul!

D. George Dobias, cel care a lăsat primărie de laș pentru a îmbrăția cariera de... martir în Dobrogea, relevând deosebit deosebit din această provincie, plînge într'un articol din „Românimea” în special după ocupării noastre. Strascul!

Îi dau dreptate.

Censura ne-a suprinsat în ultimul număr pasagiul din Buletinul politic, privitor la alăturarea partidului liberal.

Până și Censura crede că lumea nu trebuie să știe că el este se compune în masa majoritate a suleii brăteziaste!

Ce mi-l Yand...

Oficiul partidului conservator din Capitală vorind de intelectualii partidului liberal din Constanța, cari urmează să sândă în viața noastră singuri, pune pe d. Paul Dobiascu săltăți de oară d. Griva.

E greu de prezintă stă pierde din această sprețare.

Sannabot

RETEVEIE

De ce nu!

Faimosul Vasile Idiotez ridică pretențiuni serioase asupra unui loc în Parlament.

— Aiaa, trasăă oți au fiert sau vor face și ei de noi țara, obiectează el, și putea face și eu!

Și subsemnatul glăsește că înstrul personaj are perfectă dreptate! Un idiot mai mult în Parlament nu va strica nici odată!

Sannabot.

REGATUL ROMANIEI
MINISTERUL DE FINANTE
DATORIA PUBLICA

IMPRUMUTUL UNIRII

5% DIN 1919

Prospect

In virtutea Decretului Loge din 15 Ianuarie 1919, Guvernul Roman emite renta amortibilă 5% din 1919.

Acest imprumut are de scop retragerea numerarului care este mult prea abundent față cu nevoile noastre economice și apoi îndestularea nevoilor Statului create prin punerea în aplicare a noilor legi sociale.

Titlurile acestui imprumut vor fi scutite pentru totdeauna de orice impozit prezent și viitor. Sumele subscrise în acest imprumut vor fi apărute de impozitul asupra câștigurilor de război.

Titlurile vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanție la toate Casele Statului. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași Case drept numerar.

Titlurile acestui imprumut vor purta o dobândă de 5% pe an la capitalul nominal.

In acest scop titlurile sunt însoțite de o foaie de cupoane de dobândă semestriale pe 10 ani, reînnoibile până la complectă stingere a imprumutului.

Primul cupon va fi la 1 August 1919.

Amortizarea acestui imprumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani, conform tabelului anexat la textul titlurilor.

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi se va deduce din capitalul rambursat.

Numerile titlurilor egite la sorți la fiecare tragere împreună cu o specificație a celor din tragerile precedente, care nu s'au prezentat la plată se vor publica în «Monitorul Oficial».

Cupoanele scăzute și neprezentate la plată s'au preacur după 5 ani, iar titlurile egite la sorți după trecere de 20 ani data scadenței lor.

In locul titlurilor pierdute, distruse sau furate se vor libera proprietarilor duplicate în conformitate cu legea decretată cu No. 3380 din 15 Noembrie 1918, Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Subscripțiunile acestui imprumut vor fi ireductibile.

București, 15 Ianuarie 1919.

Ministru de Finanțe, OSCAR KIRIAGESCU

CONDIȚIUNILE DE SUBSCRIERE

In baza prospectului de mai sus, subscrierea la imprumutul UNIRII 5% din 1919, va începe în ziua de Luni 4 Februarie 1919.

Subscrierea se va face:

IN BUCUREȘTI:

- 1. La Ministerul de Finanțe, la Casa de Depuneri, Consemnațiuni și Economie și la toate Casele Publice.
2. La Banca Națională a României.
3. La Banca Marmorosch, Blanc & Comp.
4. La Banca Românească.
5. „Agricolă.
6. La The Bank of Roum Ltd.
7. „Banca de Credit român.
8. „Generală română.
9. „Comerc. română.
10. La Banca de Scort din București.
11. La Banca L. Bercovita.
12. „Dacia Traiană.
13. „Ilfov.
14. „N. Chrissoveloni.
15. „Carpaților.
16. „Comertului.
17. „P. G. Ionescu.
18. „G. M. Eftimiu & Comp.
19. „O. Steriu.
20. „Elias Ios. Cohen.
21. „M. Finkels.
22. „Isac M. Levy S-ri.

Subscrierile se vor mai putea face și la alte Case de Bancă sau instituțiuni cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

IN PROVINCIE

- 1. La Sucursalele și Agențiile Băncilor mai sus menționate.
2. La Administrațiile financiare.
3. La reședința Circ. de percepere ale Statului din orașe și comunele rurale.
4. La Banca Comertului din Craiova și Sucursalele sale din Tg.-Jiu, T.-Sev. și Caracal.
5. La Băncile Pulare.
6. La orice alte Case de Bancă, cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

IN BASARABIA ȘI BUCOVINA

- 1. La sucursalele Băncii Naționale.
2. La Administr. financiare.
3. La Sucursala Băncilor mai sus menționate.
4. La orice alte Case de Bancă cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

Prețul de emisiune este fixat la 90 lei sută de lei capital nominal, care se va versa integral la subscriere.

Guvernul are dreptul să închidă subscrierea ori când va voi, anunțând cu 5 zile înainte dela data închiderii și prin publicațiuni speciale.

In Basarabia și în Bucovina vânzările se pot face și în ruble Românești și Leov, sesotându-se raba un leu.

Subscripțiunile pentru acest imprumut vor fi ireductibile. Titlurile definitive împreună cu foaia de cupoane se vor libera cel mai târziu la 1 Iunie 1919.

București, 15 Ianuarie 1919. Ministru de Finanțe,

OSCAR KIRIAGESCU.

CINE SE AGITA IN RUMELE DOBROGENILOR

VIII

Continuăm cu publicarea listei numelor acolora, cari au semnat faimosul memoriu discutat și votat la Congresul dela Babadag.

Caramanabioi: Petre Andreef și Gh. H. Jeleof.
Camanca: Iv. Eftimof, K. S. Petuhof și A. S. Petuhof.
Jala: Simeon Daniof și Mustafa Sultof.

Anamaga: Pena Trandafirof.
Telita: A. I. Guedarschi, T. Mironof și N. Stolanof.

Enisala: Atanasie Hristof și I. M. Hitef.
Asurila: Kiru Coef.
Chirpila: Iv. Dimof.

Toxof: V. Petrof și Omur Curi Mola.
Testemel: Mita Nicolof.
Zibla: Gh. Todof și Vasile Atanasof.

Orna: Nicolae Popof, Petre Petrof și Raul Penef.

Măcia: T. Gabroscchi, S. Rustemof, Riza Mehmedof și Dimitrie Hangie.

Duinaga: Iovi Cristef, Gh. Valcof, Cemechi Alieff și Alim Mehmedof.

Zițila: Gh. Al. Carincanu, Petrache Vasileff și Nicola Brejan.

Nalbant: Enele S. Donof și Andrei Marcof.

DOBROGENI

Nu vă desmințiți patriotismul. Semnați la Imprumutul Unirei.

Constantin Gheorghiu

Inginer hotarnic

București, Cazărnel 64, București

Execuț hotarnicilor, parcelării, expertize nivelmente, studii și proiecte de irigațiuni, studii și proiecte de drumuri de fer de interes particular.

Min. Penic, 1917. Const. N. Barry

«Grai cuprinde patru sute deosebite, din cari unul populat de turci, celalt de etrusioni, și treilea de bulgari și și patrulea de țitari. Cel mai civilizată sunt bulgarii cari se ocupă cu agricultura».

Vedem dar și aci că de români nici nu se vorbește și comparația este făcută față de naționalități ce nu au nimic comun cu românii.

Assmenea lucrare are pretenția de a avea un caracter științific? Probabil că la bulgari așa se înțelege știința!

Informațiuni

Politice

Intr'un interes acordat de d. dr. Alex. Vaida Voievod, reprezentant al Ardealului în delegațiunea noastră la Conferința pacis, iarului «Adevărul» înainte de plecarea la Paris, valorosul luptător transilvănean a declarat între altele:

«Conformația României Mari cu atât de multe și variate aspecte se protează în mod firesc la desbateri ce nu se pot prezenta deocamdată.

«Toamă aci e rolul dv. al Presei, să pregătiți opinia publică în fața oricărei eventualități și s-o preparați pentru gravitatea problemei ce se pune».

Se vorbește de demisiunea consiliului comunal de Constanța.

In urma unei consfătuiri: ținute în ziua de 28 Ianuarie la clubul din localitate, liberalii din Constanța au fixat următoarele candidaturi:

La Senat: d-ni Dr. N. Sadoveanu, Ion Roman și I. Mandat.

La Cameră: d-ni Const. Alimănețeanu, Marcel Opreanu, Pr. Gh. Rădulescu, C-lin Gola, Nae Rogoșuleț, Paul Dobrescu și învățătorul Cristea Timaru.

«Liga Poporului» secția Constanța, a depus la tribunal următoarele candidaturi pentru Senat și Cameră: Pr. I. Grigorescu, George Bera, Cpt. Al. Șteflea Nicolae Avramescu, Ilie Ghilbănescu și Const. Bancă.

In Constanța va mai fi cel puțin o listă încă - a opoziției unite.

La Tulcea nu s'au fixat încă candidaturile.

D. I. Atanasie, șeful liberarilor dela Tulcea, nu e exclus să candideze ca independent.

C. F. R.

Zilele de plecare din București pentru Constanța s'au menșinat Lună, Miercuri și Vinerea, iar de acolo spre București, Marțea, Joi și Sâmbăta.

Direcțiunea C. F. R. e rugată să dispună a se bate la forestele vagoanelor - în lipsă de geamuri - niște scânduri, din cauza curentului și a frigului călătorii pe această distanță devenind imposibilă.

P. T. T.

In urma înghetului și a furtunii din ultimele zile căzând mai mulți stâlpi de telegraf, comunicația telegraf-telefonică cu Dobrogea a fost întreruptă pe mai multe zile.

Alimentare

Ministerul de interne a pus la dispoziția județelor Tulcea și Constanța câte un milion de lei, iar celor din Cadrilăter câte 500.000 lei, fond de ralemeșt pentru aprovizionare.

La Constanța au sosit până acuma două vapoare cu făină, ce urmează a se distribui în toată țara.

Din cauza dificultăților de transport această distribuție nu se poate face încă.

Comisia de aprovizionare a pus la dispoziția Federalei din Ostrov 4 vagoane cu făină, ce urmează a le primi dela Constanța.

FLORI DE LAMAITA

Alina cu plăcere adăltaria d-lui Vintilă I. Berberianu din Constanța cu domnișoara Elena F. Negreanu, din București.

Diverse

Prin deciziunea ministerială au fost numiți următorii agronomi regionali.

In jud. Constanța: Mihail Mihăilescu și N. M. Teoharescu.

In jud. Tulcea: Călugăru N. Ion, Popescu Ștefan, Pătrășcanu N. G., Nistor St. Gheorghie, Angelescu Ion, Vintilăscu C., Coclas Aurel, Dornescu V. și Georgescu Ion.

In jud. Callaera: Gheorghiu Const., Pența Alex. și Ciocina C.

In județul Durostor: Prundeanu Const., Dambolanu Traian, Andriano I., Șteflea Ion și Nițescu Gh.

DOBROGEA

Un răspuns „Uniunii savanților, scriitorilor și artiștilor bulgari”

de E. M. Brancovic

Profesor la Academia de Inalte studii comerciale și industriale.

VI.

amestecăți cu bulgarii, erau creștini și ortodoxi ca și aceștia, și aveau și aceleași îndelețniciri, erau confundați cu ei, căci altfel ar trebui să admitem una din două: sau că românii s'ar fi confundat cu «țitarii», sau că românii nu aveau spiritulini pentru agricultură și nu s'ar fi îndelețnit cu această ocupațiune, presupuneri absurde atât una, cât și cealaltă.

Această părere a noastră se verifică de minune cu cele spuse de Allard mai departe, unde vorbește de românii.

«Emigrând continuu pe teritoriul țure, pentru a se sustrage fie dela serviciul militar, fie dela opresiunea boierilor, ei sunt de natură pașnică, înșiși și îndolenți, slabi sub raportul fizic; ei ei poartă pe fizionomia lor pecetia chlorozel sau a anemiei.»

«Iar spune în fine că Valachi locuiesc aproape exclusiv malurile fluviului și că numai în satele lor se întâlnesc acele mizerabile cabane numite bordeie».

Aceasta ne dovedește că aștorul francez (Allard) nu cunoștea în Dobrogea ca românii decât pe acești nenorocți fugari, iar aștorul bulgar (Mihailkov), vrea să judece un popor, după pilda acestor bieți fugari dispersați, sosiți acolo cu mâinile goale? Aceasta nu mai este nici sofistică, și curată infamie.

Să continuăm cu «examinarea» citațiilor:

4) Bruncke, perceptorul lui Michail Cogălniceanu, scrie în 1870 că «Românul este în general lenes și se mulțumește cu puțin: „Este o nenorocire, zice-el, că are așa puține trebuințe și că și le poate satisface ușor, dat fiind productivitatea solului natal și clima sa temperată.»

Aceasta este păcatul moștenit al proprietății latifundare, de a simți necontenit nevoia de a scuza pe țaran de lenes și netrebnic, și de a face astfel lecția străinilor cari au fost în casele boierești. Dar oare oamenii aceștia nu se întrebau nici odată: Cine s'au făcut bogăția și țaria acestei țări, brațele boierilor? sau brațele țaranilor noștri? Și atunci ce să ne mirăm dacă dușmanii noștri se folosesc de asemenea argumentare!

In celace privește însă chestiunea de care ne ocupăm, trebuie să întrebăm pe d. Michailkov, ce rost are acest citat, care nu se ocupă nici de Dobrogea, nici de Dobrogeni, unde se știe că nu a existat nici odată aceleși situație ca dincoace de Dunăre și deci nici asemenea învinuiri? Poate ca argument de a se prezenta în general ca un popor de calitate inferioară poporului bulgar? Dar atunci cum se explică că România a făcut pe calea civilizației și a bogăției, progrese incomparabil mai mari decât Bulgaria, progrese ce nu se pot realiza decât prin muncă intensă și perseverență a tuturor claselor sociale, dar într-o țară eminentă agricolă, mai ales prin acia a plugarului sătean.

Dar să revenim la citat: La pagina 68, același autor spune, (Brancovic) vorbind de satul Grea:

Si-apele în loc opreste. Fierete le îmbălnățește. Oamenii i-înțelepțește și aprinde foc pe nea. Struma, Struma, apă rea!

Struma, rău țăr' de fânțe. Să vezi, colo, frumusețe: Crini, iasomie, Sconă ciocărită, Iazul și poienile Chisnă Cosânzele Pe făci ca să-i răsețe. Struma, rău țăr' de fânțe

Struma, Struma, rău țăr'. Să vezi colo berechet: Auri câmpule, Rase dimiriile, Fulnice păduriile, Pline băștăruile, Dealul geme de pomel, Struma, Struma, rău țăr'!

Struma, hai, cu mine, Struma! N'auzi cum mă strigă mama? Cum în zori și în toată seara, Mă tot cheamă soțiora Și mă caută copilul, De-mi fac și mai rău exilul? Struma îndură-te acumă, Struma, hai, cu mine, Struma!

Struma, Struma, rău țăr'. Da-mă n țară să te îmbrac: Să-ți dau brazii Lotruului Să-ți dau pini Motruului, Să-ți dau vâle Prahovei Și frunzișul Rahovei, Să nu te mai vâz poac, Struma, Struma, rău țăr'!

De nu-mi faci pe voie, Struma, Să te năpădăscă ciuma, Să-ți dărâme malurile, Să-ți părădăscă dealurile, Să-ți usuce câmpurile, Azi și n' toate timpurile, Să-ți rădnă urma mama! De nu-mi faci pe voie, Struma!

Min. Penic, 1917. Const. N. Barry

DOBROGEA

Un răspuns „Uniunii savanților, scriitorilor și artiștilor bulgari”

de E. M. Brancovic

Profesor la Academia de Inalte studii comerciale și industriale.

VI.

Tresem acum la un capitol foarte interesant, în care d. Michailkov face o foarte riscată acrobație, pentru a ne demonstra superioritatea rassei bulgare din punctul de vedere economic, față de cea românească: capitalul este înaltul!

«Rolul economic al bulgarilor în Dobrogea»

Aștorul începe prin a spune că sub dominațiunea otomană, țurcii și țitarii din Dobrogea se ocupau întru-căta cu agricultura, mai mult însă cu creșterea vitelor, românii cu pescuitul, ea și lipovenii și ucrainenii. Singurii bulgarii se ocupau în mod exclusiv cu agricultura și creșterea vitelor, numai ei, bulgarii, se dedau cu totul pământului. «Tot astfel a fost și după ocuparea Dobrogei de către Români».

«Chiar în timpurile din urmă - zice aștorul - nu erau decât colonii germane, cari se puteau măsura sub acest raport cu bulgarii».

Câte cuvinte, stătea neadevăruri! Cu ce eredeți că vrea să documenteze aștorul această susținere? Cu niște citațiuni din descrierile unor călători străini ce pe timpuri au traversat Dobrogea, în care descrieri, în mod vag, se fac unele aprecieri asupra preocupărilor și aptitudinilor populațiunii dobrogeane din acele vremuri.

Mai întâi trebuie să constatăm din esul locului, că pe vremea din care datează scrierile din care se face acele citațiuni, nu erau bine definite limitele Dobrogei și în tot cazul nu acelea din Dobrogea septentrională și cea meridională, între care d. Michailkov se aștează tocmai a face asemănarea; apoi cele mai descori din acele citațiuni nu rezultă deloc că ar fi vorba de Dobrogea septentrională și nici măcar de Dobrogea, fiind vorba în general de Imperiul Otoman, iar comparația se face între popoarele acestui Imperiu, fără a cita pe românii.

Iată ce spun aceste citațiuni: 1) În 1843 Blanquiers scria: «În toate căștilele cari deosebesc pe bulgari, gustul (plăcerea, dragostea, în franțuzește se spune: „son goût”) și aptitudinea sa pentru agricultură, sunt cele mai remarcabile».

De unde deduce aștorul nostru că această dragoste și aptitudine ar fi mai mică la românii? Aceasta nu rezultă de nimeni! Dar noi vom vedea mai pe urmă chiar contrariul.

2) Heuschling zice în 1860 că dintre toate popoarele cari locuiesc Turcia europeană, bulgarul este cel mai «bun entuziast».

3) Allard zice în 1864 că «populația agricolă a Dobrogei este exclusiv bulgară și că țitarii vin mult în urma bulgarilor».

Vedem și aci că de români nu se pomenesc nimic și lucrul se explică în felul următor: Românii, respectiv principala române dela Dunăre, nu erau niciodată considerate ca făcând parte din Imperiul țurc, că erau numai puze sub suzeranitatea acestuia, pe când bulgarii și Dobrogea erau provincii țurcești; cum românii, cari locuiau pe atunci în aceste provincii